

Üstökös hírek

Reinmuth 1 (1987r)

Ezt az üstökösöt 1928-ban a Heidelbergi Obszervatóriumban készített felvételeken fedezték fel, kisbolygók keresése közben. A felvételen megközelítőleg 12^m -snak látszott. 1935-ben, a következő visszatéréskor sikerült ismét megtalálni, de az 1942/43-as visszatérést nem figyelték meg az üstökös kedvezőtlen helyzete és a háború miatt. Csak 1949–1950-ben pillantották meg újra; 1958-ban pedig már nagyon közel volt a számított pálya a valódihoz.

Hat pozíciómérést készítettek 1957 végén és 1958 elején a U. S. Naval Obszervatóriumban (Flagstaff, Arizona), ahol Ian Wilson pontosította M. Sumner számításait. Sajnos nem tudjuk, hogy Antonín Mrkos 1949-es újrafelfedezésének eredményeit is figyelembe vették-e ezekhez a számításokhoz. Az 1965-ben várható visszatéréshez P. Egerton a Cowell-féle iterációs eljárást használta a perturbáció meghatározásához, de nem kapott jó eredményt. Erre a visszatérésre dr. J. Freeman is készített egy számítógépes előrejelzést a Bradford Institute of Technology-ban (Anglia), amely jól megközelítette a Wilson által számított pályát.

Az üstökös legutóbbi visszatérése 1980-ban volt. Újrafelfedezése korán megtörtént. Új pályaszámítást G. Sitarski és B. Marsden készített. Most Marsden pályaelemeit közöljük:

$\omega = 13,0188$	$a = 3,761240$ Cs.E.
$\Omega = 119,1478$	$e = 0,503008$
$i = 8,1385$	$q = 1,869307$ Cs.E.
$n = 0,135116^\circ/\text{nap}$	$T = 1988.05.09,9699$
$p = 7,29$ év	
$M = 10,6 + 5 \log(D) + 15 \log(r)$	

ahol

ω : perihélium szöge
 Ω : felszálló csomó hossza
 i : pályahajlás az ekliptikához
 e : excentricitás
 q : perihélium távolsága
 P : periódus
 r : földtávolság (Cs.E.)
 a : fél nagytengely
 T : perihélium időpontja
 n : közepes napi mozgás
 D : naptávolság (Cs.E.)

Az idei visszatérés számított maximális fényessége csak $16,2$.

COMET PREDICTIONS
FOR 1988 AND 1989

Levy (1988e)

David H. Levy (Tucson, USA) új, 11^m -s üstökösöt fedezett fel március 19,5 UT-kor 40 cm-es f/5-ös reflektorral a RA= $21^h 30^m$, D= $+16,2'$ pozíciónál. A legelső, pontatlan pozícióadatok szerint május elejére 7^m -ra fényesedett volna fel. A pontosabb adatokból aztán kiderült, hogy a múlt év novemberében volt perihéliumban; halványodik, jelenleg 12^m körüli.

IAU C. 4566

Wilson (1986l)

K. Meech (Institute for Astronomy, University of Hawaii) a Mauna Keán levő 2,2 m-es teleszkóppal február 14-én, 15-én és 16-án végzett 16 CCD-észlelése szerint az üstökös magja valószínűleg kettévált. Mindhárom éjszakán egy kerek "kondenzáció" látszott a nukleusztól kb. $9^h 10^m 11^s$ -re, PA $119 \pm 2^\circ$ -ra. Az alakzat nyilvánvalóan az üstököshöz tartozik, mivel a CCD-felvételt az üstökös mozgására vezették. Egy február 13-i felvételen is látszik az alakzat, de kimérését egy közeli fényes csillag nehezíti. Előzetes Mould r magnitúdók (egy 5^m -es sugarú difragmán belül) a nukleuszra 14,6, az alakzatra pedig halványabb mint 15,3 magnitúdót eredményeztek; ezek az értékek nem változtak a há-

rom éjszaka során.

Amatőr fénybecslések szerint az üstökös összfényessége 12-13 magnitúdó közötti volt februárban. (IAU C. 4552)

S. M. Larsson és David H. Levy (Lunar and Planetary Laboratory) az 1,5 m-es catalinai reflektorral február 23,4 UT-kor készült széles sávú CCD-képekkel megerősítették a nukleusz kettéválását. A jól látható kísérő sokkal diffúzabb volt a mezőcsillagoknál.

J. V. Scotti a Kitt Peak-i 92 cm-es SPACEWATCH kamerával február 13,27 UT-kor készült felvételtől a főnukleuszra 17,7, a kísérőre 19,6 m_2 értékeket kapott.

D. Jewitt és J. Luu (Massachusetts Institute of Technology) február 22,22 UT-kor 2,4 m-es teleszkóppal észlelve úgy találták, hogy a kísérő nukleusz 8^h17-re keletre és 4^h17-re (+0^m6) délre van a főnukleusztól, és legalább 2,0 (+0,2) magnitúdóval halványabb a főnukleusz-nál. (IAU C. 4555)

Z. Sekanina (Jet Propulsion Laboratory) analízise szerint a február 13-22. közötti adatok alapján az üstökös magja 132⁺² nappal a perihélium után, 1987. aug. 31-én 2,3 Cs.E. naptávolságban vált ketté. (IAU C. 4557)

MMTÉH találkozó Pécsen

A Magyar Meteor- és Tűzgömbész-lelő Hálózat soron következő találkozóját Pécsen rendezük, amelyre szeretettel meghívjuk a meteorészlelés iránt érdeklődő valamennyi amatőrtársunkat. A rendezvénynek az Apáczai Nevelési Központ (ANK) ad otthont, időpontja: 1988. június 4. (szombat). Tekintettel a közlekedési lehetőségekre, 12 órákor kezdődik programunk, előtte — előzetes igénylés szerint — ebédet kaphatunk az intézmény éttermében.

A meteormegfigyelésen kívül szeretnénk helyet adni más témaköröknek (Hold, okkultáció-észlelések), valamint a környékbeli csillagásza-

ti szakkörök, klubok bemutatkozásának. Az előzetes szakmai program a következő:

Vendéglátónk, az ANK (Kemenes Lászlóné)

A múlt év megfigyelési eredményei (Tepliczky István)

Mikrometeoritok nyomában (Csizsár Tibor)

Porminták röntgen mikroanalitikai vizsgálata (Kaposvári Ferenc)

Meteorészlelés Európában (Kalmár Tamás-Süle Gábor)

Szünet

A rádiós meteorészlelés hullámterjedési alapjai és az automatizálási lehetőségek (Spányi Péter-Kolláth Zoltán)

A rádiós meteorozás technikája, tapasztalatai (Tepliczky-Csóti)

Orionida-expedíció Szardínián (Kalmár Tamás)

Nyári tábor-tervek

Szünet

Meteorfotós tapasztalataink (Csizsár T.—Kaposvári F.)

Filmanyagok hiperszenzibilizálása asztrofotós szempontból (Kalmár-Berkó)

Szakkörök, klubok bemutatkozása
Más megfigyelési témákról...

A találkozó színhelye (Pécs, Kertváros, Apáczai Csere János tér) megközelíthető a vasútállomásról induló 6-os és 7-es busszal, végállomásuktól néhány száz méterre. A szombati program kb. 20 óráig tart, szállásról mindenki egyénileg gondoskodik. (Ez azonban nem zárja ki a közös táborozást — hálózásokat mindenki hozzon!) Vasárnap pécsi városnézésre, esetleg egy mecseki túrára nyílik lehetőség.

A találkozón történő részvétel térítésmentes. Akik ebédet igényelnek, kérjük, jelentkezzenek előzetesen Tepliczky István címén (2890 Tata, Baji út 42.) május 20-ig.